

Nr 48

Utlåtande i anledning av väckt motion om befogenhet för myndigheterna att själva besluta rörande tjänsteresa till nordiskt land.

(5:e avd.)

I en inom andra kammaren av herr *Severin* i Stockholm *m. fl.* väckt motion (II: 75) har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande bestämmelser, att myndigheterna få befogenhet att själva besluta rörande tjänsteresa till annat nordiskt land.

Till stöd för ifrågavarande förslag anföres i motionen följande.

Möjligheten för statlig personal att företaga tjänsteresor regleras vanligen i den för vederbörande myndighet gällande instruktionen. Härom stadgas exempelvis i 7 § allmänna verksstadgan, att chefen för myndigheten har att företaga inspektions- och andra tjänsteresor inom riket, vilka han finner påkallade av myndighetens ämbetsförvaltning, i den mån medel finnas tillgängliga, samt att efter myndighetens bestämmande sådana resor ock må företagas av ledamot eller annan tjänsteman. Likartade regler finnas i andra gällande verksinstruktioner. Innebörden av dylika bestämmelser är den att Kungl. Maj:ts tillstånd kräves för resor *utom riket*.

Stadgandena ha sin naturliga förklaring däri, att Kungl. Maj:t som rimligt är velat förbehålla sig kontrollen över i vilken utsträckning statliga befattningshavare företaga tjänsteresor till utlandet. Någon skillnad härvidlag göres icke mellan de nordiska länderna och det övriga utlandet. Under senare år har det nordiska samarbetet utvecklats i mycket hastig takt. Allteftersom nya frågor satts upp på samarbetsprogrammet ha också nya förvaltningsområden dragits in i detta pågående nordiska samarbete. En naturlig konsekvens härav har blivit att för de aktuella frågornas lösande överläggningar måste upptagas mellan myndigheter i de olika länderna. I viss utsträckning ha för sådant ändamål personliga sammanträffanden mellan företrädare för de olika länderna blivit erforderliga. Det har visat sig vara en synnerligen tungrodd ordning att vid varje särskilt tillfälle behöva underställa frågan om tjänsteresans företagande Kungl. Maj:t i statsrådet. I kostnadshänseende torde en tjänsteresa från Stockholm till t. ex. Oslo eller Köpenhamn icke ställa sig dyrare än en resa till någon från huvudstaden mera avlägsen del inom riket.

Av rent praktiska skäl torde sålunda en decentralisering av dylika ärenden kunna ske från Kungl. Maj:t till vederbörande verk utan att olägenheter uppstå. Ämbetsverken kunna säkerligen utan vidare betros med uppgiften att avgöra ärenden av detta slag. Missbruk är knappast att befara. Viktigare än den arbetsbesparing en reform i angiven riktning skulle medföra är dock att den skulle underlätta bedrivandet av ett effektivt nordiskt samarbete.

Utskottet. Såsom i motionen framhållits äger myndigheterna själva inom ramen för anvisade anslag besluta om tjänstemäns tjänsteresor inom riket, medan för dylik resa utom riket Kungl. Maj:ts tillstånd erfordras; det sistnämnda gäller även vid tjänsteresor till våra nordiska grannländer. Syftet med förevarande motion är att decentralisera beslutanderätten från Kungl. Maj:t till vederbörande verk, i den mån det gäller tjänsteresa till annat nordiskt land.

Yrkandet i motionen avser att riksdagen skulle hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande bestämmelser, att myndigheterna får befogenhet att själva besluta angående tjänsteresa till annat nordiskt land. Utskottet är inte berett att tillstyrka en åtgärd av så allmän räckvidd. Enligt utskottets mening bör frågan om myndigheternas befogenhet i ifrågavarande avseende i första hand prövas av Kungl. Maj:t. I detta sammanhang får utskottet meddela, att enligt vad utskottet har sig bekant arbetsmarknadsstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 17 oktober 1955 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte lämna styrelsen generellt medgivande att besluta om befattningshavares tjänsteresor utom riket för fullgörande av de uppgifter som kan föränledas av en den 22 maj 1954 mellan Sverige, Danmark, Finland och Norge träffad överenskommelse om gemensam arbetsmarknad. Utskottet förutsätter att bedömningen av berörda framställning sker under hänsynstagande till andra ifrågakommande arbetsområden, där spörsmålet om myndighets befogenhet att besluta om tjänsteresor till övriga nordiska länder kan vara aktuellt.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,
att motionen II: 75 icke må föränleda någon riksdagens
åtgärd.

Stockholm den 9 mars 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 47.

Reservation

av herr *Widén* och fröken *Vinge*, vilka ansett att utskottet bort tillstyrka motionen II: 75 och att därför

dels det stycke i utskottets yttrande på s. 5, som börjar med »Yrkandet i» och slutar med »vara aktuellt», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Yrkandet i motionen avser att riksdagen skulle hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande bestämmelser, att myndigheterna får befogen-

het att själva besluta angående tjänsteresa till annat nordiskt land. Utskottet anser det givetvis rimligt, att Kungl. Maj:t vill förbehålla sig kontrollen över i vilken utsträckning statliga befattningshavare företager tjänsteresor till utlandet. Någon skillnad härutinnan göres emellertid icke för närvarande mellan de nordiska länderna och det övriga utlandet. Det alltmer vidgade nordiska samarbetet medför emellertid ett ökat behov av tjänsteresor till övriga nordiska länder. En sådan resa blir givetvis sällan så kostnadskrävande för statsverket som en resa till utomnordiskt land.

Det synes utskottet önskvärt att genom bifall till yrkandet i motionen II: 75 åstadkomma en sådan ordning att Kungl. Maj:ts kansli inte i onödan betungas av ärenden, som utan olägenhet kan handhas av annan myndighet.»

dels ock utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

»att riksdagen må, med bifall till motionen II: 75, i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande bestämmelser, att myndigheterna få befogenhet att själva besluta rörande tjänsteresa till annat nordiskt land».